

§ 612

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Otto Meren ym. valtuustoaloitteesta koskien valkoposki- hanhien aiheuttamien haittojen vähentämistä

HEL 2020-007752 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:

Anni Sinnemäki: Pyydän asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydäl-
le.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Vesa Koskikallio, metsävastaava: 310 38452
vesa.koskikallio(a)hel.fi

Liitteet

1 Otto Meren aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan
lausunnon:

Viime vuosina valkoposkihanhien laiduntamista puistoalueilla on yritetty
torjua kokeilemalla hanhiaitoja sekä jättämällä pidempää heinäkasvus-
toa. Aitakokeilu perustuu lentokyvottomien hanhien (poikaset, sulkasa-
don aika) kulkemisen estämiseen. Aitaa kokeiltiin Arabian rantapuis-
tossa vuonna 2016. U-malliset aidat eivät ihan täysin pitäneet hanhia
poissa, mutta tulokset olivat tyydyttäviä. Samaa hanhiaitaa kokeiltiin
myös Kaivopuistossa vuosina 2017-2019, mutta edelleen vain tyydyttä-
vin tuloksin.

Porolahden puistossa jätettiin nurmi leikkaamatta vuonna 2018, mutta nurmikonleikkuukokeilu toteutettiin ilman tarkempaa seurantatutkimusta. Leikkaamatta jätetty kasvusto jäi kuitenkin melko matalaksi, sillä puistossa kasvoi luonnostaan eri kärsämoita. Ne eivät kasva riittävän korkeiksi ohjaamaan hanhien kulkua pois keskeiseltä puistoalueelta.

Selvitysten mukaan hanhet pysyvät poissa alueilta, joissa on pitkäksi kasvanutta heinää tai nurmea. Hanhien lentokyvyttömät poikaset eivät pääse myöskään umpinaisella aidalla rajatulle nurmialueelle, joten aidoilla rajatut nurmikot pysyvät melko siisteinä. Pitkä heinä tai umpinaiset aidatut alueet eivät kuitenkaan sovi kaikkiin valkoposkihanhien valtaamiin kohteisiin.

Espoossa on karkotettu koiran avulla valkoposkihanhia Tapiolassa muutamilta erikseen ELY:n poikkeuslupahakemuksessa määritellyiltä nurmialueilta (Otsolahti, Leimuniitty, Silkkiniitty, Takojanpuisto). Näiden kohteiden yhteenlaskettu hanhimäärä oli vuonna 2019 SYKE:n ja Helsingin kaupungin yhteisessä laskennassa heinäkuun lopussa 41 % korkeampi kuin edellisenä vuonna vastaavaan aikaan. Koirakarkotus ei alustavien tulosten perusteella näytä vähentävän hanhien määrää loppukesällä.

Espoo raportoi oman kolmevuotisen poikkeuslupansa mukaisesti tehdyn hanhikarkotuksen tulokset vuosittain ELY:lle. Tutustumme Espoon raporttiin ja hyödynnämme tietoja tuloksista Helsingissä. Olemme myös lisänneet asiantuntijayhteistyötä Helsingin ja Espoon välillä.

Kaivopuistossa alkaa tänä syksynä kokeilu, jossa matalaa aitaa rakennetaan lisää ja kunnostetaan jo olemassa olevaa. Ensi keväänä aidan viereen jätetään leikkaamaton nurmivyöhyke. Kokeilun tavoitteena on, että hanhiemot poikasineen pystyttäisiin ohjaamaan muualle kuin juh-lakentälle. Tämän lisäksi juh-lakentällä kokeillaan ruohonleikkuuta isolla robottileikkurilla ja samalla seurataan, onko sillä vaikutusta hanhien käyttäytymiseen.

Kaupunkiympäristön toimialalla tutkitaan parhaillaan, millaisia pysyviä ja tehokkaita ratkaisuja löytyy valkoposkihanhien torjumiseksi keskeisimmillä puistoalueilla.

Hanhien suosimat puistoalueet ovat asukkaille tärkeitä virkistysalueita ja osa niistä myös puistohistoriallisesti arvokkaita kohteita, joissa toimenpiteet tulee suunnitella kohteisiin sopiviksi. Ensi kesää ajatellen toimialalla sovitaan tavoitteet torjuntaan, suunnitellaan tavoitteiden mukaiset toimenpiteet keskeisimpiin valkoposkihanhien suosimiin puistoihin. Samalla sovitaan toimenpiteiden seurannasta, joilla voidaan arvioida toimenpiteiden vaikuttavuutta. Hanhien torjumiseksi toimenpiteitä

kohdistetaan erityisesti Kaivopuistoon, Arabianrantaan, Munkkiniemen rantapuistoon sekä Töölönlahden puistoon.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Otto Meri ja 15 muuta valtuutettua ovat tehneet 10.6.2020 seuraavan valtuustoaloitteen:

"Valkoposkihanhiin määrä pääkaupunkiseudulla on kasvanut vuosittain vaihteen alle sadasta yksilöstä vuonna 2019 laskettuun yli 16 000 hanheeseen. Valkoposkihanhiin määrän kasvu oli pitkään tasaista, kunnes lajin hallitsemattomasta kasvusta johtuneet taudit alkoivat vähentää kantaa. Viime vuosina valkoposkihanhiin määrä on taas lähtenyt nousuun. Yksin Kaivopuistossa on laskettu pesivän lähes 500 yksilöä Arabianrannassa yli 600. Näillä ja monilla muilla valkoposkihanhiin suosimilla alueilla helsinkiläisten kärsivällisyys alkaa olla koetuksella. Hanhet aiheuttavat monenlaisia ongelmia. Hanhet ja niiden ulosteet ovat monin paikoin laskeneet kaupungin puisto- ja viheralueiden viihtyvyyttä ja näin vähentäneet käytössä olevien viheralueiden määrää. Tämä aiheuttaa kansanterveydellistä haittaa, kun ihmiset eivät pysty enää käyttämään puistoja liikkumiseen. Jätösten siistimisestä aiheutuu kaupungille vuosittain merkittäviä kuluja, kun laajat katu- ja puistoalueet pyritään pitämään kaupunkilaisten käyttöön kelpaavina. Kaupungin toimenpiteistä huolimatta valkoposkihanhiin aiheuttamia haittoja ei ole kyetty riittävästi vähentämään. Espoossa aloitettiin vuonna 2019 valkoposkihanhiin hättötöiden koirien kanssa. Ruotsissa on monissa kaupungeissa vähennetty valkoposkihanhiin määrää keuhkokuivien lintujen munia rikkomalla. Helsingin tulee ottaa käyttöön Espoossa ja Ruotsissa tehokkaiksi havaittuja menetelmiä vähentää valkoposkihanhiin aiheuttamia ongelmia.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Helsingin kaupunki ryhtyy tehokkaisiin toimenpiteisiin valkoposkihanhiin määrän ja niiden aiheuttamien haittojen vähentämiseksi".

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 30.9.2020 mennessä.

Kaupunginkanslia on myöntänyt lausunnon antamiselle lisää aikaa 27.10.2020 saakka.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

20.10.2020

Asia/18

Lisätiedot

Vesa Koskikallio, metsävastaava: 310 38452
vesa.koskikallio(a)hel.fi

Liitteet

1 Otto Meren aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano